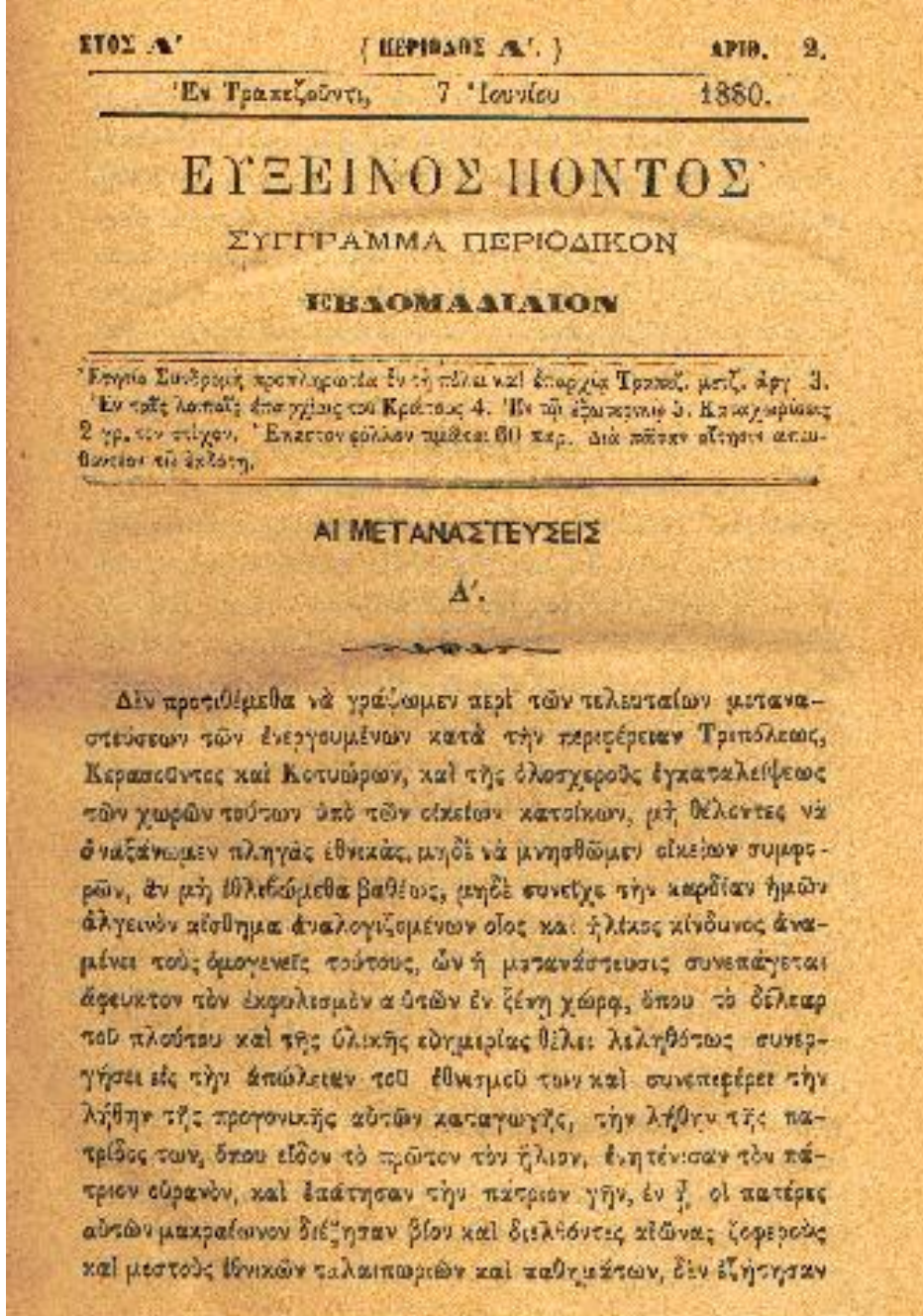

SAMSUN VE TRABZON'DA RUM VE ERMENİ BASINI

SAMSUN RUM BASINI

1. EUKSINOS PONTOS (KARADENİZ)

Samsun'da çıkmamasına rağmen Samsunluların gazeteyle tanışması Euksinos Pontos (Karadeniz) isimli Rumca bir gazete ile gerçekleşmiştir.

Trabzon'da 1870 yılında Euksinos Pontos isimli, yalnızca Etnografik nitelik taşıyan tarihi bilgiler, zaman zamanda şiirler ve küçük hikâyeler yayınlayan Rumca bir gazete çıkmış, tirajı 500 olan ve Samsun'da da satılan gazete on iki yıl sonra 1881'de kapanmıştır.¹

¹ Kebikeç (2000) Sayı: 10, Sayfa: 209

2. **AĞKİRA** (1909)

3. **PONTOS** (1909)

4. **ORTODOKSİA** (1909)

5. **EKO TU PONTOS** (1909)

6. **ANCHOR (ÇAPA)** (1909–1912)

7. **LIGHT (IŞIK)** 1909–1912 yılları arasında Samsun’da haftada iki defa yayınlanan Rumca gazete ² 1916 yılında ise C. Symboulidis ve S. Symeonidis tarafından yayını sürdürüldü.

8. **İNDE PENDAN** 1910 yılında Samsun’da Fransızca ve Rumca olarak yayınlanan ilan gazetesi ³

9. **AMİSOS**: Haftada bir gün yayınlanan Rumca harfli, Türkçe metinli Amisos isimli gazete 4 Temmuz 1910 yılında yayınlanmaya başlıyor. ⁴

10. **PERİKLES**: 1910 yılında Samsun’da aylık bağımsız bir dergi olarak yayınlanmıştır. ⁵

11. **ANKİRA (ANGKYRA)**: 18 Temmuz 1910 yılında Samsun’da yayınlanan ve kırmızı kâğıda basılan bir gazeteydi. ⁶

12. **FOS**: Hürriyet ve İtilaf Fırkası’nı desteklemek için Samsun’da 1911 yılında S_Dava vekili Hırıstaki ve Doktor İstavrakı tarafından Rumca ve Türkçe yayınlanan Fos gazetesi Şems Matbaasında basılıyordu. ⁷

13. **ANAGENNİSİS (ANAGENNΗΣΙΣ)**

14. **ANİKSARTİTOS** (1911) ⁸

15. **İNKİSARTİYUS**: (1911) Samsun’da Rumca ve Ermenice yayınlanan bir gazeteydi. Sorumlu müdürü Güllap oğlu Yakuf Efendidir. ⁹

16. **ARGNAUT** (1912) Haftalık Rumca gazete ¹⁰

17. **DİNGİNES** (1918) Haftalık olarak 1918–1920 yılları arasında yayınlanmıştır. ¹¹

18. **DİOGENİS (DİYOJEN)**: 1918 yılında Samsun’da Pontusçuları desteklemek amacıyla Panayot oğlu Vasil tarafından çıkarılan Rumca gazetedir. ¹²

SAMSUN ERMENİ BASINI

1. **TBROTS** 1911 Ermeni Nersesyan Koleji öğrencileri tarafından 1911 yılında çıkarılan Ermenice gazete ¹³

1. **EZADAMARD** 1912 Samsun’da Ermenice yayınlanan gazete. ¹⁴

² Hüseyin Albayrak “ Trabzon Basın Tarihi “, Sayfa 280

³ Aks-ı Sadâ 17 Şubat 1326, Sayı: 325

⁴ Aks-ı Sadâ 3 Temmuz: 1326, Sayı: 230

⁵ Aks-ı Sadâ 18 Temmuz 1326, Sayı 236

⁶ Aks-ı Sadâ 18 Temmuz 1326, Sayı 236

⁷ Aks-ı Sadâ 14 Şubat 1327, Sayı 470

⁸ Ahali 29 Nisan 1937, Sayı: 783

⁹ Aks-ı Sadâ 4 Ağustos 1327, Sayı: 316

¹⁰ Hüseyin Albayrak a.g.e, Sayfa: 280

¹¹ Hüseyin Albayrak a.g.e, Sayfa: 280

¹² Ahali 25 Eylül 1921, sayı: 31

¹³ Raymond H. Kevorkian- Paul B. Paboudjian, “ Lyes Armeniens”, Sayfa: 199

¹⁴ Aks-ı Sadâ 18 Mart 1328, Sayı: 484

TRABZON RUM BASINI

1. **EUKSİNOS PONTOS** (1880): Trabzon'da 1870'de Yeni Ahit tarafından yayınlanan Xifilino ve D. Ktenidou'nun Editörlüğünü yaptığı bir dergidir. 1880 Haziran'ında Xifilino görevinden ayrılmış yerine TH. CH. E. getirilmiştir. Tanzimat reformları, ahlaki hikâyeler, Trabzon şarkı ve bilmeceleri dergide yer alır. 1881 Eylülünde 15 ve 19 yüzyıllar arasında Trabzon'da yetişen bilim adamlarının özgeçmişlerini dizi yazı halinde yayınlamaya başladı.¹⁵

2. **ASTİR TOU PONTOS (PONTUS YILDIZI)**: Bu derginin bir devamı olarak Xifilinou A.-C. ve Sofianou tarafından 1884-1886 yıllarında Trabzon'da haftalık **ASTİR PONTUS** gazetesi çıktı.

3. **EPOCHİ (YAŞ)** Gazetenin yayın tarihi 27.10.1887. 1918 tarihinden 5 Mart 1921 tarihine kadar Nick Kapetanidis tarafından Trabzon'da haftada dört kez yayınlanan bir gazete idi.

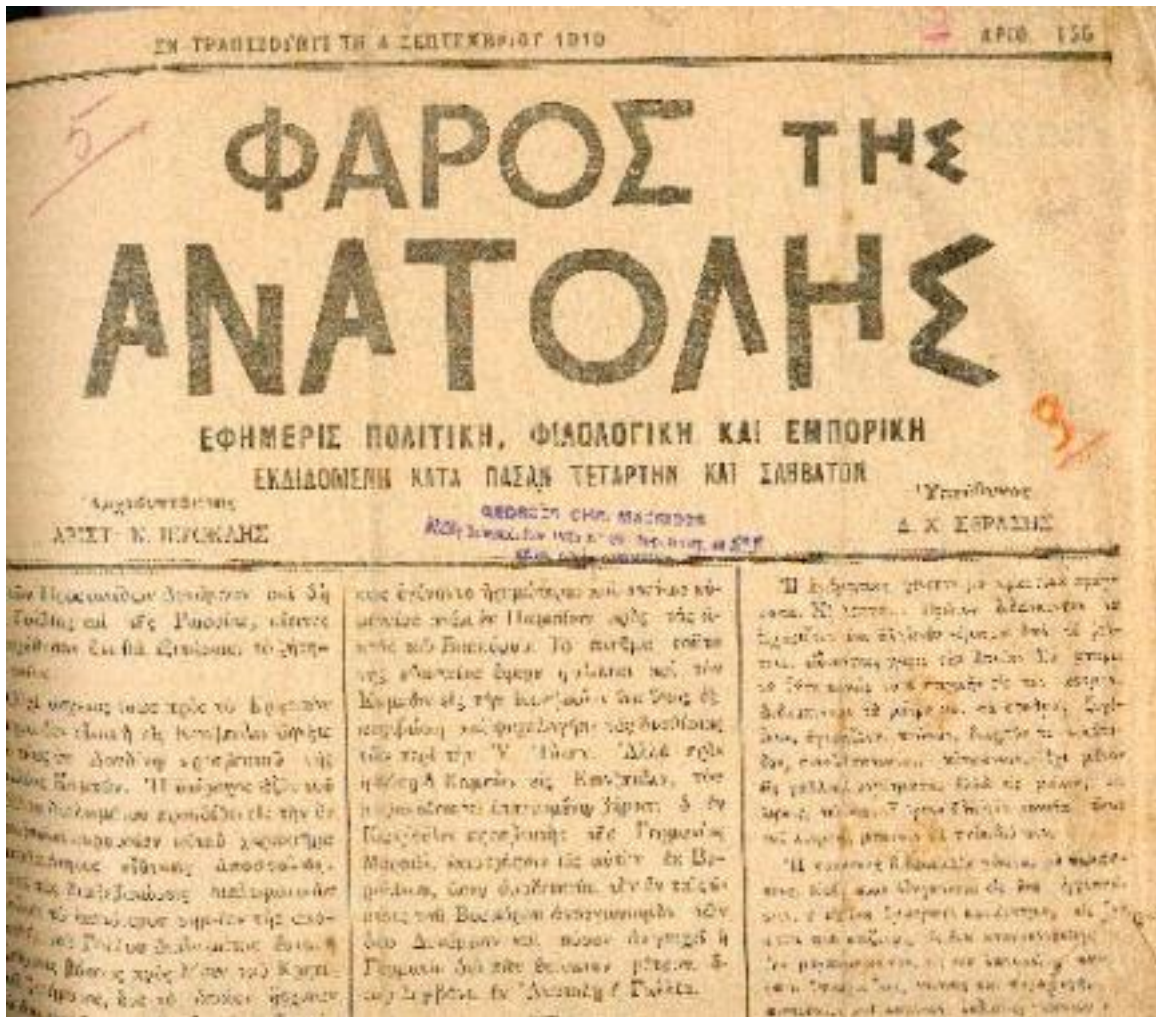

19.1.1921 Tarihli YAŞ Gazetesi

4. BAHİRİ SİYAH

¹⁵ B.AGTZİDİS., "Karadeniz'de Yunan Basın Tarihi ", Sayfa: 268

5. **FAROS TIS ANATOLIS (ANADOLU FENERİ):** 1908 yılında Trabzon'da Dimitrios ve George H. Serasi tarafından yayımlandı.

Anadolu Feneri

6. **ANEXARTITOS “ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ “ BAĞIMSIZ** (1908)

7. **DRAZİS (HAREKET):** 1908-1909)

8. **ETNİKİ DRAZİS (MİLLİ HAREKET)** 1909

9. **NEOS ASİR TΟΥ PONTOS (YENİ PONTUS YILDIZI)** 1909

10. **EPİTHEORİSİS** 1910 yılında Trabzon’da Dr. Philo Ktenidou ve Nick (Nikos) Kapetanidis tarafından 15 günde bir yayınlanan bir gazete idi.

Nick (Nikos) Kapetanidis

11. **SÜRMEENENİN SESİ:** 1910 yılında Epitheorisis tarafından ilk defa fotoğraf baskı tekniğine uygun olarak, Trabzon’da haftada bir yayınlanan bir gazete

10. **PONTİKAS** (1911)
11. **BELZEBUL** (1911)
12. **EFSİNOS PONTOS:** (1916)
13. **PONTİKOS (FARE):** (1916)
14. **EMPERİKOS AGGLİOFOROS** (1916) Rumca Ticaret Odası Mecmuası.
15. **İCHO TOU PONTOS (PONTOS SESİ)** (1916–1918)
16. **İMEROLOGİON TOU PONTOU** (1916)
17. **STON PONTO** (1916–1918)
18. **KEODİGOS TİS TRAPEZOUNTOS KETON** (1916)
19. **PEİCHORUS (TRABZON VE PONTOS CİVARI REHBERİ)** (1913)
20. **LOGOS (SÖZ):** (1916–1918)
21. **KOMNMENDİ:** (1916–1917)
22. **TROMPET (Τρομπέτα)**: (1917) Nick (Nikos) Kapetanidis tarafından 1917'de Trabzon'un Rus işgali döneminde "Trompet" gazetesini çıkardı.
22. **KOMMİNOY** (1918)
- 23 **ZAMAN (ΧΡΟΝΟΣ)** (1919)

TRABZON ERMENİ BASINI

1. **KEGHTOCHOUG** (1909–1910)
2. **KHARİSSKH** (1909)
3. **MODZAG (MICIR, KOZ)** (1910)
4. **CHARJOM (HAREKET)** (1910)
5. **BONDOSS** (1910)
6. **PETAK (PETEK)** (1910)
7. **PEJIGG (TABİP)** (1911)
8. **JAMANTAG (DÜŞMAN veya SİS)** (1911)
9. **BİDZAK (YABAN ARISI)** (1911)